

языка «**двинуть**» относится к просторечию и означает «**кокнуть**», «**долбануть**». Слова «**прикольный**» и вовсе нет ни в одном словаре. Как и слова «**продолбанутый**» (простите, «**продвинутый**») — это сленг» (СБ. Беларусь сегодня, 01.11.2008). Подобная лексика препятствует творческому сотрудничеству автора и читателя, стилистически разрушает публицистический текст. Если журналист не может разграничить собственный и интертекстуальный материал, происходят процессы их взаимного коммуникативного отдаления.

Прием интерстилевого тонирования отличается от других интертекстуальных средств, поскольку имеет другую природу. Аллюзии, реминисценции и цитаты по своей сути — это заимствования из разного рода дискурсов (литературного, исторического, политического, социального и др.), тогда как интерстилевые вкрапления и интерлексемы — это потенциальные лексические единицы, которые могут проявляться и раскрывать свою специфику только в определенных контекстуальных условиях включения их в тексты иной стилевой направленности.

Литература

1. Словарь жаргона преступников (блатная музыка). — М. : НКВД, 1927. — 198 с.
2. Сметанина, С. И. Медиа-текст в системе культуры (динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века) / С. И. Сметанина. — СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. — 383 с.

Валянціна Зразікава

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ФАРМАТ ВЭБ-РЭПАРТАЖУ Ў СУЧАСНЫХ ІНТЭРНЭТ-СМІ

Пад уплывам інтэрнэту сучасная журналістыка як неад’емная частка сістэмы масавых камунікацый набывае новыя якасці і стандарты развіцця. На рынку інфармацыйных медыяпраектаў усё часцей узнікаюць і становяцца запатрабаванымі фарматы, заснаваныя на мультымедыйнасці, гіпертэкстуальнасці, інтэрактыўнасці. Тэхналагічная «рэвалюцыя» ў сетцы не толькі адкрыла інавацыйныя магчымасці розных сервісаў, але і трансфармавала камунікатыўную мадэль узаемаадносін паміж СМІ і аўдыторыяй.

Гэта паўплывала і на жанравую палітру сеткавай журналістыкі. Як адзначаюць А. А. Калмыкоў і Л. А. Коханавы, першае, з чым сутыкаецца даследчык пры вызначэнні жанравай тыпалогіі публікацый у інтэрнэце, —

гэта жанравая дыфузія. Калі рысы традыцыйных жанраў журналістыкі (рэпартаж, карэспандэнцыя, нарыс і іншыя) можна знайсці ў любой сеткавай публікацыі, то тыповы вэб-рэпартаж адшукаць даволі праблематычна [3]. Аналіз навуковай літаратуры сведчыць, што праблематычна адшукаць і дакладную дэфініцыю паняцця, і жанраўтваральныя прыкметы, і спецыфіку работы журналіста ў гэтым фармаце. Можна канстатаваць, што тэхналогія стварэння вэб-рэпартажу застаецца маладаследаванай.

З прыходам сервісаў WEB 2.0 сфарміравалася сістэма гарызантальных сувязей і спецыфічных гіпертэкставых і інтэрактыўных практык камунікацыі. Пры гэтым інтэрактыўнымі становяцца не толькі тэксты, але і інструменты камунікацыі з тэкстамі [2, с. 51]. Улічваючы гэта, да традыцыйнага разумення рэпартажу далучаецца новая (спецыфічная) форма яго рэалізацыі. Частка WEB сведчыць аб тым, што падобны фармат з'яўляецца прадуктам абмежаванага анлайнавага асяродку. У такой сітуацыі да вэб-рэпартажу лагічна адносіць тыя праекты, што самі сябе так называюць.

Наяўнасць падобных фарматаў – рэдкасць не толькі для беларускіх інтэрнэт-СМІ (не сустрэлася ніводнага прыкладу), але і для замежных, прынамсі, расійскіх інтэрнэт-выданняў. Сярод апошніх тыповыя вэб-рэпартажы можна знайсці на сайце Расійскага агенцтва міжнароднай інфармацыі «РИА Новости»: «Арбату 520 лет. WEB-рэпартаж к юбилею самой знаменитой улицы» [1], «Социализация детей: законодательство и практика. WEB-рэпартаж» [2].

Вэб-рэпартаж – гэта новая форма рэпрэзентацыі інфармацыі, заснаваная на *нелінейным* мультымедычным паказе з выкарыстаннем розных відаў медыякантэнту: фота, відэа, аўдыё, тэкст. Дзякуючы нелінейнаму фармату ў карыстальніка ёсць магчымасць самастойна выбраць, што паглядзець ці пачытаць. Адна з галоўных асаблівасцей вэб-рэпартажу і яго адрозненне ад традыцыйнага – гэта «пластычнасць» структуры, якая дазваляе асвятляць падзеі ў рэжыме рэальнага часу, папаўняючы матэрыялы новымі актуальнымі сюжэтамі, каментарыямі і фатаграфіямі.

Уласцівая вэб-рэпартажу маштабнасць і ўсеахопнасць дасягаецца праз структурнае багацце яго кампанентаў, якія ўспрымаюцца і візуалізуюцца ў той паслядоўнасці, што вызначае сам адрасат. Асноўная задача журналістаў – напоўніць рэсурс якаснымі разнапланавымі матэрыяламі і стварыць для іх зручную навігацыю (юзабіліці).

У тэхнічным плане вэб-рэпартажы нагадваюць міні-сайты з распрацаваным меню (як правіла, гарызантальным) і рубрыкамі – тымі аўтаномнымі ячэйкамі, пазламі інфармацыі, з якіх кожны карыстальнік

мога скласці ўласную інфармацыйную карціну. Набор пазлаў – аднолькавы для ўсіх, а вось працэс пабудовы з гэтых пазлаў у свядомасці канчатковай выявы – для кожнага розны. Не ўсе з прапанаваных інструментаў могуць быць рэферэнтнымі і аднолькава запатрабаванымі. Калі параўнаць, напрыклад, з аднаго боку, інфаграфіку ці карты, а з другога – відэа ці фота, то ролю ключавых канструктаў рэпартажнасці будуць выконваць якраз апошнія. Аднак толькі сам карыстальнік можа выбіраць, што для аптымальнага ўспрымання рэпартажу яму скарыстаць зараз, да чаго звярнуцца пазней ці ўвогуле пакінуць па-за ўвагай.

Формай генерацыі і прадстаўлення матэрыялаў вэб-рэпартажы набліжаюцца да тэлевізійных фарматаў. Чацей за ўсё эфект прысутнасці і судакранальнасці з падзей ствараецца праз карцінку – відэаматэрыялы (інтэрв’ю, рэпартажы, замалёўкі). Вербальны складнік вэб-рэпартажу адлюстраваны ў загаловачным комплексе, лідзе, а таксама асобных тэкстах-устаўках. Гэта яркая пацвярджае аналіз вэб-рэпартажу, прысвечанага святкаванню 520-годдзя Арбата. Праект складаецца з пяці тэматычных рубрык, заснаваных на візуальным кантэнце («Фота», «Арбат сёння», «Відэа 360. Пяць стагоддзяў Арбата», «Людзі Арбата», «Святкаванне 520-годдзя Арбата»), і адной – на вербальнай аснове («Гісторыя Арбата»), дзе ў суправаджэнні фотаілюстрацый дамінуе тэкст-экскурс.

Кожная з рубрык мае сваю мэту і вылучаецца адметным медыякантэнтам. Так, інфармацыйны блок «Людзі Арбата» створаны ў фармаце шасці тэлінтэрв’ю, на працягу якіх вобраз галоўнай вуліцы Масквы раскрываецца праз гісторыі і лёсы розных людзей (музыканта, мастака, кіраўніка дзіцячага садка на Арбаце, жыхароў дамоў). У раздзеле «Відэа» на галоўнай старонцы, акрамя названых, змешчаны яшчэ два інтэрв’ю са спецыялістамі Музея імя А. С. Пушкіна і Мемарыяльнай кватэры А. Белага (абодва будынкі маюць «арбацкую прапіску»).

У рубрыцы «Арбат сёння» прадстаўлена відэаэкскурсія па Арбаце, а блок «Святкаванне 520-годдзя Арбата» рэалізуе рэкрэацыйную функцыю і дэманструе анлайнавы ўключэнні са светлавога музычнага шоу і фотавыставы. Напачатку прагляду гэтых відэа ўнізе з’яўляецца актыўная спасылка на праграму святкавання 520-годдзя Арбата. На наш погляд, такі прыём не апраўдае сябе: не кожны здагадаецца знайсці падобную інфармацыю ў кантэксце відэа і пазнаёміцца з планам мерапрыемстваў.

Звяртае на сябе ўвагу вялікая колькасць фотаматэрыялаў (больш за 50 фатаграфій розных фарматаў: ад статycznych да слайд-шоу). Фатаграфіяў таксама прысвечана асобная рубрыка «Відэа 360. Пяць стагоддзяў Арбата», зробленая ў фармаце 3D фота на 360 градусаў. Апошнім часам такі

фотафармат можна сустрэць і ў матэрыялах беларускіх СМІ, прынамсі, інфармацыйнага партала tut.by: «Минский велокарнавал “Viva, ровар” в фото 360 и видео с земли и с высоты», «25 зон для селфи и полсотни экспонатов: в ТРЦ Galleria Минск открылся первый музей мороженого» і іншыя.

Фармат вэб-рэпартажу ўяўляе сабой даволі складаны ў тэхнічным, творчым і фінансавым планах праект, рэалізацыя якога патрабуе шмат часу, кваліфікаванай каманды і сродкаў. Пакуль што вэб-рэпартаж застаецца штучнай (эксперыментальнай) формай асвятлення найбольш знакавых і маштабных падзей. Улічваючы тое, што рэпартаж – гэта жанр, якія прадугледжвае аператыўную работу, масава, на шырокі канвее вытворчасць вэб-рэпартажу не паставіш. Па папулярнасці ён значна саступае звычайным сеткавым рэпортажам, дзе ў розных прапорцыях выкарыстоўваюцца тыя ці іншыя элементы, якія ў вэб-рэпартажы сінтэзуюцца разам у адно цэлае і знітоўваюць гісторыю і сучаснасць, панарамнасць і фрагментарнасць, пазнавальнасць і рэкрэацыйнасць.

Літаратура

1. Арбату 520 лет. WEB-репортаж к юбилею самой знаменитой улицы [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : https://ria.ru/tv_interaction/20131001/966992113.html. – Дата доступу : 15.06.2017.
2. Калмыков, А. А. Интерактивная гипертекстовая журналистика в системе отечественных СМИ / А. А. Калмыков. – М. : Академия медиаиндустрии, 2009. – 84 с.
3. Калмыков, А. А. Интернет-журналистика: учеб. пособие / А. А. Калмыков, Л. А. Коханова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 383 с.
4. Социализация детей: законодательство и практика. WEB-репортаж. [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://ria.ru/adaptation/20151125/1325029285.html>. – Дата доступу : 15.06.2017.

Наталля Зубчонак

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ПАЧАТАК НАВЕЙШАЙ ГІСТОРЫІ ДРУКУ. ПЕРШЫЯ ВЫПУСКІ «ЗВЯЗДЫ»

27 ліпеня (9 жніўня) 1917 г. у Мінску выйшаў першы нумар штодзённай газеты «Звезда», органа Мінскага камітэта РСДРП. У нашы дні сімвалічна супалі дзве знамянальныя даты беларускай гісторыі: 100-годдзе Кастрычніцкай рэвалюцыі і 100-годдзе «Звязды». Сёння